

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Evnegyedre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 15 krajczár.

Előfizetési csapán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díja:

Öt hasábos petitkor 5 kr. Bátyeg minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttár garmond sora 30 kr. — Nagyobb és többesre hirdetések jutányosan eszközöltetnek. — Bel- és külföldi hírlapok számára hirdetményeket elfogad Nagy Károly hirdetmény-közlőirodája Budapestben, 3. dob-utczán, 14. sz. 2. ajtó.

A lap szellemi részére a nyilttárre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőségbe küldendők.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1879-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.

Fél évre 3 frt.

Evnegyedre 1 „ 50 kr.

Egy hónapra „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve, — legeszeretebben postaiutalvánnyal — a nyomtatandó példányok a pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beérkezendők.

Kék László,

kiadó s lapfuttatója.

B.-Gyarmat, márczius 21.

„Magyarországot a tudomány őrli meg“, azt mondá egy barátunk, midőn a szegedi katasztrófa felett egy baráti körben elcsüggedtünk. E sarcasticus megjegyzésében van valami, ha az általánoságtól eltérve, hazai viszonyainkra fordítjuk figyelmünket. Magyarországon az irodalomtól kezdve — minden hatványozott erővel haladt előre, és valaminek az ár, nem egyenletesen halad, s nem őrli be sokszor a társongó mélységeket, úgy nálunk a rohamos haladás igen sok házagot betöltetlenül hagyott.

A tudomány és művelődés nálunk hiányolta a conservativizmust, s haladt előre, — az igaz, nem nagyon messzire.

Egy tudományág az, mit a magyar nemzet minden szép törekvése mellett elhanyagolt, s a melynek fejletlen volta miatt sokszor annyi csapás ér, s ez a technika. A technikai pálya sivár és bálódatlan hazánkban; hej pedig, ha azt akarjuk, hogy Magyarország ipara, gazdasága felvirágozzék, ha nem akarjuk magunkat kitenni Szeged-féle katasztrófának, úgy a tudomány ezen ágát fejlesztenünk kell. A kormány hivatása, hogy könnyű módot nyújtson arra, miszerint a technikai pálya egyszer valahára tekintélyt nyerjen.

A technikai műveltség mulhatatlanul előmozdítaná gazdasági viszonyainkat is.

Nem egy szaktudós fejtegette már alaposan Magyarország gazdasági viszonyait, s mindenik fejtegető azon következtetésre jutott az észlelt mozgalmakból, hogy mi a külföldhöz viszonyítva, igen rossz lábon állunk ezen a téren is.

A magyar tudományos akadémia nemzetgazdasági bizottságában a mult hónapokban ugyanezen tárgyról értekezett Kencsey Kálmán is, s igen szépen fejtegette, hogy földművelési mozgalmainkra s ezzel gazdasági viszonyaink javulására mily jóhatékony hatással lenne egy ugynevezett kultur mérnöki intézménynek nem annyira felállítására, mint tovább fejlesztésére, mert hiszen ezen intézmény már felállítottot mért az 1877-ik évben, amde a Pató Pál-féle okozódás annyira lábra kapott

már nálunk, hogy még kormányköreinket is lenyűgözve tartja, ott pedig nem szabad volna a lanyhaságnak tanyát ütnie, honnan annyian várnák a segítyt, s hol súlypontja székel az ország gazdasági viszonyai javulásának.

Hogy ezen intézménynek mi a célja és mi a haszna? — arról felvilágosítást nyújtunk a német birodalmi tartományok, különösen a bádeni nagyhercezség, hol rövid 8 év alatt aránylag csekély költséggel negyed fél ezer hektáryi olyan területet vettek javítás s azután művelés alá az ilyen kultur-mérnöki intézmény segítségével, a mely terület azelőtt terméketlen állapotban álltozott s végtelenségben.

Nálunk nem kelne el az ily kultur-mérnöki intézmény — gondolja talán az olvasó. Ennek éppen ellenkezőjéről tanuskodik azon körülmény, hogy a magyar kormány által a célra pár évvel ezelőtt külön kiképzett kultur-mérnök már nem képes megfelelni feladatának, annyira nagy az érdeklődés a gazdaságunk körében a jó és hasznos iránt, s éppen ezért a kormánynek kötelessége volna már újabb kultur-mérnökök kinevezni, vagy ha ilyen nem létezik, külföldön kiképeztetni néhányat, annál inkább, mivel a most működő kultur-mérnök segélye folytán rövid pár év alatt több mint ezer hold terület tőzöttet gyümölcsözővé, s ezáltal közvetve az országunk is hasznóbajtáta.

Nevezett értekező szépen kifejtette mily módon lehetne ezen intézményt hazánkban meghonosítani, s ez által gazdasági viszonyaink javításán egy új, a külföldön már régóta divó, de hazánkban még nagyrészen ismeretlen módon segíteni az által, hogy hazánk felosztatnék kevesebb, vagy több területre, s ezen területekre egy-egy kultur-mérnök nevezetnék ki, s ezek különösen a gazdasági tanintézetek gazdaságainak szinbelyén tennének először földjavítási műveleteket, hogy az intézetek növendékei megismerkednének a szélszerű földjavítás módoszataival s aztán, midőn az életbe lépnének, a maguk területén is alkalmaznák azokat.

Ily módon aztán lassanként a kisbirtokos szemei is kezdenének felnyílni, kezdenék belátni, hogy a külföldet jobb hasznót hajó intézményeiben utánozni, mint majomként menni annak viselése s egyéb — legfőbb esetben méltelyező szokásai után.

Hazánkban különösen, — melyről már számtalanszor volt mondva, hogy földművelő ország, nagyon el kelne az ilyen intézmény, mert földművelési viszonyaink éppen úgy néznek ki, mintha Ázsiában volnánk, s ha nem igyekeznünk előre haladni, akkor soha sem fogjuk tapasztalni azon közmondásnak rajtunk beteljesedett igazságát, hogy „Segít magadon, s az isten is megsegít.“

Hitelviszonyaink.

Minden nemzetgazdaság által elfogadottat s a gyakorlati élet eredményei által is igazolt, általános vélemény az, hogy a hitelforgalomban a szabad verseny, a concurrenzia az árakat mérsékli annak kizárása pedig azt, a kínálat és a kereslet közti természetes egyensúly és szabályozó arány megvárásáig idézi elő.

Ezen vélemény oly természetes, oly világos, hogy bizonyítgatni is felesleges; mert ez már az őzszer világhandkereskedelmi piacokon egy is igazolta magát és mégis nálunk, Magyarországon ezen megdönthetetlennek látszó igazság nem igazolta magát, ez az igazság itt nálunk egészen fordított alakban jelentkezett.

A magyar törvényhozás azso nemzetgazdasági elvből kiindulva, hogy az árakat egyedül a kereslet és kínálat közti arány szabályozza, egy merész és a kor eszellemeinek megfelelő szabadelvű intézkedésre határozta el magát. A külföldi államok után indult az 1868. 31. t. cikkben előírta az uszora törvénye az által a hitelforgalomban korlátlan tört nyitott a szabad versenynek független határokat biztosított a kamatlábi hullámainak. Ezen szabadság, ezen függetlenség megfelel ugyan a kereskedelem, a nemzetgazdaság modern fogalmainak, de eredményeiben nem felelt meg a várakozásunk. Részint az uszora törvény előírta következtében, de még inkább és különösen az új alkotmányra által beiktatással felbontott a penagó politikai élet és életű hatása alatt a bankok és mindennemű pénzintézetek egészen sora keletkezett; lássuk mielő eredményeiket:

Addig, míg nálunk néhány meguny takarékpénztár állt csak fenn, míg néhány bank domlólt a helyzetet, Magyarország hitel igényei, ha nem is teljesen, de tőrheto mértékben s általában mérsékelt kamatok mellett volt kielégítve, mikor aután megtelepít benünket az alapítási szédelget, mikor a házi szolga is grándolt, mikor minden uzsza háarkra kiírták, hogy: „Geld für alle!“ nem lehetett pénzt kapni sehol, vagy ha igen csak méreg drága s a tőkét magát is felölmlő uszora kamatok mellett, 1867-ben volt Magyarországon 56 takarékpénztár 68.037.991 frt forgalmi és alapitőkével, 7 bank 9.457.524 frt forgalmi és alapitőkével, 1875-ben már 296 takarékpénztár 97 különböző bank a 65 szövetkezet*) esedékléta kölcsönre a hitelköznyas kölcsönöket s míg az 1867-ben működött 67 pénzintézetnél 6-astól, legfeljebb 8-mat kamatra lehetett kölcsönt kapni, 1875-ben már a 478 és még eszent is évről évre szaporodó nagyszámú pénzintézetnél a kamat 7 perszenttől kezdve egészen 18 % -ig felségárstított, sőt voltak pénzintézetek, melyeknél a különböző címeken szedett illetékek, még azt a másaléket is meghaladták; narazatos s mellett még az, hogy míg a kevesebb pénzintézet képes volt a magán tözseréket a pénzpiacról, ha nem is teljesen lemorozítani, de által kölcsönöket legalább némileg mérsékelni addig, éppe akkor, mikor körül voltunk rakva roppant sok pénzintézettel a magán uszoraakadás leginkább felburjanzott, akkor úrté felkeltes fosztogatásnak legmértékesebből, legarabadsabban, minden tartózkodás nélkül.

Ezek a tények mindentől előtti ismeretnek s esakból kiittuk, hogy nálunk a szabad verseny nem mltte azt a hatást a mi rendez viszonyok közti szabad verseny természetes következménye szokott lenni. Mikor aután elvieseltelenné kezdett válni a helyzet, mikor az ország minden részéből egymást érik a feljajdálások, mikor már tőrheto állapotot idéztek elő az egyes fosztogató uszoraok rakmértékű magán kamat szarolásai, általánosá vált az obaj, hogy az állapotot segíteni kell. Társadalmi téren indult meg a mozgalom az elhagyott irány felé, s a társadalmi mozgalom tevékenységre sarkalta a kormányt.

A kormány egy bizottságot bívott össze, melynek feladata volt a bajok orvoslásának módjára véleményt adni.

*) Bartal János „Hitelviszonyaink és az uszora törvényjavlat 1878.“

A bizottság abban a véleményben állapodott meg, hogy a hajós törvényhozási utat kell segíteni, így született meg az 1877-8-ik törvénytervezék, mely az aszara törvényi vizsgáló állította azon módosításokkal, hogy a törvényes kamat látható 8-éves időben állapított meg.

Mikor ezen törvény létre jött, először lépett, azt hitták, csigolya van a hajós a nyugodtan várta az eredményt.

Szaki sem kétkedett a maig sem kétkedik abban, hogy az aszaraalkodók vizsgálatait teljesen meggátolják, az aszara teljesen hiányzik, megörömi és megemmi-tani, ezzel a törvényvel azt még aszara bűntető törvényével sem lehet, mint nem tudták azt megörömi Galiciában, a hol pedig aszara bűntető törvény áll, újában az aszara, bár a kamatállás határozati fol-ban mince megállapítja a egyik legnépszerűbb pénz-utó-át a „Banki kredit Ausztal” és 12-másfélre kölcsönös, de az 1877-8. törvénytervezék mégis más eredményt várta, mint a tényleg bekövetkezett. Ké-ről belől másképp érte annak, hogy az aszara törvény előbe lépett a az eredmény mindenképp előtérrel. A hitelforgalom lepdületet nem nyart, olcsó kölcsön-keztetési nem lehet, az aszara de pedig az előbbi-keztetési már sokkal rosszabbakban alakban az általános-án vált a válto kölcsönök alakjában teljes virágzásban van ma is és ez az aszara a válto jogi és forgalmi természetű fogva ellenőrizni, korlátozni és akadá-lyozni nem lehet.

A válto a kereskedelem forgalomra nézve igen aszara-mentes tudomány, mert a kereskedelmi életben hi-va van a hitelre, a pénz és az aszara, köz-tem a szállítási, rövidíti a kereskedelmi ügyletek-ol aszara kölcsönök kölcsönös kiegyenlítését, de bi-va-ás csak is ez és nem egyéb. A ki aszara tudja, hogy Magyarországon mily kevés az ily kereskedelmi válto használatát fel a kölcsönös ügyletek körül, az befogja látni, hogy az aszara virágzik a pedig te-mentesebb alakban mint eddig.

A pénzintézet azon vannak, hogy részvényesei-keztetési minál nagyobb osztalékkal lépnek meg, ezt csak a forgalmi tőke minál nagyobb hasznosítása mellett érthetik el, a mit mi nyelven legmagasabb fructificati-ónak neveznek, s erre csak a válto alkalmas, melynek az előjárás szigorú gyors, kifogást nem tér, a kamat korlátlans és a tőkének egy éven át megmarad vagy többre is megforgatja sokszorított jövedelemmel. Addig míg a kamat korlátlans törvény nem volt, azért volt drága a hitel, mert a sok új nyaromkodási vállalat, éle-ve-rein” „Bontó haak” a különféle célemek és nyerek alatt alapított intézet, a közforgalomtól a tőkének elvonta, most midőn a csapás nyaromkodás csaljából alapított vállalatokat az 1873. pénzügyi vihar hálsma döntötte és elcsúszta, azért drága a hitel, mert a hitelre szorult ember a pénz aszara a kölcsönnyelés legkönyebb, leggyorsabb módját a nyelven elfogadja, a mi könnyű és gyors ugyan, de eredményeiben veszélyes a i. vál-adt ir alá, azért, mert a hitelre csak váltóra hajlandó hitelt nyújtani.

Aszara-mentes a hol a kereskedelem virágzik, a hol kivétel a behozatali törvényre, a hol az ipar előre haladott, a hol ennél fogva a nemzeti vagyon fő-

forrása nem a földbirtok nem a földművelés, hanem a kereskedelem és az ipar képezi, a gyártott válto fillet következményeiben nem oly hárs, nem oly hát-rányos és nem oly veszélyes a hitelviszonyokra, mint ott, a hol a nemzet egyedüli vagyon a termő föld. Magyarországon, a magyar nemzetnek a tekintetben, kivétel helytelen van. Nálunk a nemzeti vagyon ér-tékét a földbirtok képezi, a mi jövedelmek a termés minőségétől függ, a földbirtok azon alap, azon központi, honnan vagyon képességük erője kinyúlik, földjü-vedelem képezi létfeltételét a elvált napját kereskedel-münk és iparunk fejlődésének is. Nálunk a földmü-velés, a földbirtok egy központi erő, melynek hatalmas értékeit megéri az ipar a kereskedelem s megéri társadalmunk minden osztálya. Ha a földbirtok nem termel, ha a földbirtokos terményét polom áron kény-telen, a kedvesebb piaczi ár bevétele nélkül, elvált-ogotni, ha a földművelőnek pénze nincs, ha tőkének gyű-teni nem bír, aszara a kereskedő nem bír lábra kapni az ipar elváltogóját az egész nemzeti, mert nálunk a kereskedelem korlátozott összeköttetésével fogva, az ipar fejletlensége miatt nem képes előlani azt, ami a földbirtoknál a nemzeti vagyonra elváltogó nem bírja helyre állítani hitelviszonyainkban az egy éven ter-ment által megmaradt egyenleget, mint törökben és ki-terjedtebb kereskedelemmel, és fejlettebb iparral bíró más országokban a hol a belvárosi tőkének nem vándo-rolnak külföldre az ipar és kereskedelem csikkek be-vezése végett. Mi minden intézményeinknél, s így hitelviszonyaink megállapításánál, aszara-mentes is ki-velési pontot a mint képi a külföldet tekintjük, nagy-ésben hitelviszonyaink complicált finans operatión-keztetési, nagybírú bankok alapításával experimentálunk s mi a magas politika törjék fejlődést, mi külföldi oszményképeken ábrándozunk elhangyoljuk vitális ér-dekeinket, elváltogjuk hivatalunkat isgorsáljuk hazánk agronom érdekeit, aszara mikor azt tapasztaljuk, hogy hitelviszonyaink javítását helyett rosszabbakká válnak, mikor látjuk, hogy évről évre aszara-mentes, aszara-mentes politikai aszara-mentes aszara-mentes a kormány, hogy a hajós nem segít.

Hitelviszonyaink javítására a mozgalmat társadalmi uton kell megindítani, s a mozgalmat, mint földművelési érdekeink előmozdítására, felvirágztatására kell irányoznunk.

Mindenki előtt ismeretes, azért hosszabb biso-nyitgatásra nem marok az a körülmény, hogy a ter-ményeknek ára nincs, az isogalans földbirtok elváltog-olans, aszara-mentes a kereskedelemünk pang és a ma-gyar nemzet évről évre, napról napra aszara-mentes és mi folytonosan keresztek ennek okát.

Ezenek pedig igen egyszerű és természetesen oka van. Meret gazdaság nem jethatnak hitelhez, nem bir-nak productiv befektetésre alkalmas tőkének szerezni a minczen egy oly találat, az egész országban elváltog-olans hitelviszonyok, mely gazdasági érdekeinket támo-gatja.

Hányzik a befektetési alap, a forgalmi tőke, az olcsó hitel. Egyetlen intézet létezik, melynek célja a földhitel igények kielégítése és az 1848-iki XIV. t. ca. által lelt már kikötésben helyre, de a mely a bekövetkezett politikai viharok miatt csak később lett

tényleg kiállítva, a privatorius kormány által 600,000 frt állami dotációban részesített s melyet 6 fősége a magyar király 1862. évi augusztus 20-án kelt legfel-sőbb elhatározásával erősített meg. Ezt azt egyetlen intézetet az újabb alkotmányos törvények hivatalnok-ai a parlamentarizmus kormány pedig anyagi segély nyújtás törvényde kikötésével támogat s a támogatás: meg is érdemli, ez a „Magyar földhitelintézet.”

(Folyt. köv.)

Gyámügyi jelentés.

A megyei gyámügyi működés és ügyforgalom eredményét a folyót február hóra vanzerencsém kö-veztékben előterjesztési u. m.

Aszara-mentes mellékelt kimutatás aszara-mentes a i. éven bekészített és aszara-mentes kikötésbe vezetett egy-darabok száma 1274 drb, melyekből a mult február hóra esett 925 drb, az utóbbi egydarabokból elváltogotott Piry János önköl által 164 drb, Jaszemsky József önköl által 158 drb, Horváth Dániel helyettesített önköl által február 16-án 145 drb, összesen 471 drb, elváltogotott felmaradt 803 drb. Ezen felül a mult évi hátralevőkből jannár hó végéig felmaradt 1890 drb elváltogotott a három előadó által 523 drb, felmaradt tehát elváltogotott ezimben 1867 drb, összesen pedig a mult és folyó évi egydarabokból elváltogotott lett fe-bruár hóban 994 drb, felmaradt elváltogotott a tavali hátralevők ide számítva 2170 drb.

Aszara-mentes a mult hó 27-én aszara-mentes megvizsgálva, hitelt miszerint február hó végéig kémpénben illetve takarékpénztári könyvekben, to-vábbá kötvények és értékpapírokban őrtetett a köz-ponti pénztárban a fő és aszara-mentes a mult hó 4-én alatti kimutatás szerint összesen 206617 frt 61 k, az 4-én alatti kimutatásokhoz képest pedig takarékpénztári könyvek és kötvényekben tett az aszara-mentes régi lelték tartalma 1076 frt 197 k, az úgy nevezett aszara-mentes alap 1030 frt 83 k, végre 5-én alatti aszara-mentes az aszara-mentes alap javára a törvény értelmében a központi pénztárban kezelt tőkének kamataiból levont 10 0/0-os aszara-mentes 430 frt 21 k, mely aszara-mentes pénztári értékek közelítő kifogástalannak találhatók.

Van szerencsém az alkalommal jelenteni, miként a nagy orosi aszara-mentes a mult belügyminis-teriumnak 45391-878. számú rendelete s ennek folytán lelt 1281-878. számú közig. bizottsági végzését fogva ezon megyei aszara-mentes által aszara-mentes lévén, esz át-vétel a helyszínen tényleg aszara-mentes meg, hogy az evégből kiküldött Jaszemsky József aszara-mentes önköl, Harmas Gábor tiszti főügyész és Horváth László aszara-mentes a nevezett aszara-mentes érdekelte összes árak kö-veteléseit; valamint az aszara-mentes aszara-mentes aly jogi mint kezeltési szempontból tisztes vizsgálat alá véré, azon kielégítő eredményt constátálhaták, hogy az említett aszara-mentes kezelt és összesen 100 drb kö-tyvényben elhelyezett 8624 frt 56 knyi érték hiányta-lans megvan és az árak küll seki sem károsod-hatik, mert amennyiben egyes kötvények tekköznyvi bekelezést nem nyertek is, az illető adósnak vagyon hiány sehol feunom forog.

TÁRCZA.

Lovagias előtétél.

„Aszara-mentes!” „Mit mond én, vakmerő?”
„Csak azt, hogy csak kettő az én dukál,
Az ember, és a ga mint pradicatim,
Reményem: ebben bantot nem talál!”

„Uram! ... vagy inkább áruló? ... vaj mi lelt
Onk, hogy bírdm ily aljas módra kett? ...
Van-e ok erre? hallott-e télem egy
Bontást, a mely azt bírdm aszara-mentes jott?”

„Barátom! mondani egy-e, hogy Blietier
Es a repék, ki majd „ok”-ot keres!
S mi ez az „ok”? Dy frátereknek alján?
Kérvő, a mely megmunkára lelt?

De én fogadtam válatot „kikötés”,
Hogy s aszara-mentes meg kintarom,
Pompás mulatság lesz elomrom, hogy
Dy aszara-mentes meg jottam!”

„Csod van, Blietier! olcsó, és fokolant
Higad bant dandát át nem terbeli;
Gondolja: ragad, aki jottam,
Ha hall, s törvény is vándorol!”

De itt van jottam a stonker kikötés:
„Hogyan? ... tehát én halgat, jó majd?” ...
Alkalmasat, mert vili, hogy kottatnak
A kottás megmunkára lelt?

Nem így, barátom! én megadom csak
Kettő cimát, a sor aszara-mentes aszara-mentes:
Tessék kibírdm, máskor ezt lovaggy
A hol talán nem kottás, ott stón.”

„Mi kottásit hord fel az merő kottagy?”
Mi jottam a becsületem? ...
Mondják, én kottásit hajrá, de meg est
Jottam kottásit az arm aszara-mentes.”

„Télt, „ok” és „Jog” kell aszara-mentes vité az i!
Aszara-mentes: mert aszara-mentes kettő a filó;
Mirt az aszara-mentes be egygyel is, ha
Oly aszara-mentes aszara-mentes, mint az én filó.

A jog pedig még aszara-mentes, mivel ha
Lovagtam ennek termelés fillet,
Jogban álland azt beidre, kottas
Megórn, mint a mép nap emlék.”

Igy becsz, ehépp mar, guagol Kossordy,
Mert a „lovag”, ki kottas aszara-mentes, —
S a kottas megmunkára lelt, vili aszara-mentes egyben
Pustolyra, kardra, vándorolni kell;

Költőben vége, mire stánára többé
A társadalmi hely, mire meredő,
S ha tán a törvényt vándorol polizáim,
S ott aszara-mentes, kottas aszara-mentes agyát.

Mert én csak aszara-mentes, csak glaciá gvallár
Áll it, de minczen egy aszara-mentes aszara-mentes;
Söt felírta, hogy a „beceztetők” ma
Várvak kell a fillet kottas folyón.

S a vár aszara-mentes aszara-mentes most először
A seregtetnek, — ily guagol az arm vialt,
„Legyen!” ragad fel Kócsa a seregtet,
S kottas megmunkára lelt és a hely.

Nem más Blietier! márt, csupán „ment még:
„Ún télem egy-e egy fillet kottas?”
Am jó, de jottam arm, mivel vialant és
On vialt aszara-mentes kottas aszara-mentes.”

Kacsnja tör ki bős Kossordy erre,
S kiált: „Barátom, aszara-mentes a kikötés?
A gyál kottasit aszara-mentes a bontást,
Bontást ottól kottasit aszara-mentes vialt.”

Irák esz a nyelvarozáshozvándorolans,
(Világnyelvtan lényeg napjaink)
A kottas lelt megmunkára lelt vialt:
A gyepsz egy fil a egy aszara-mentes vialt.

S télték a kottasok, hogy kottas kikötés
Gottam kottas a „szorogott esz”,
Mindkettőnek télt megmunkára lelt,
Lovagiasan elváltogotott lelt.

Csalomjai

Rendkívüliségek az emberiségnél.

Hogy az inten képre termelt ember mennyire al-va van velle a termelőt különböző aszara-mentes, mennyiben nyírvánul az nagy erők, árúak, törpék, csodaszültek előállításában: azt a kottasok aszara-mentes bizonyítják.

Páriban 1618-ban élt egy Molain Péter nevű ember, aki egy maga képes volt a legvastagabb billi-cketet darabokra szagatni, kottasakat aszara-mentes. — Es ez a kottas esz ember, ha rombolási kottas-zen gyikot vilték elébe, minden erjét elváltog és a legnagyobb gyávaságot mutatott. Mily guagol elváltog ez a rendkívül érvel!

1786-ban Londonban élt egy Macdonald Sámuel nevű kottasist, ki 40 éves korában 6 láb magas és 8 hüvelyket tett, mellének szélessége 4 láb volt, tes-tőnek minden tagja aszara-mentes aszara-mentes egymással,

Önként érteik, hogy az ily kötvények a meny-nyiban a tartósan kiemelt fénstetnek az Arvasztól kezdve maielőtt törvény értelmében biztosítandók lennek.

A költőiség napi és fuvar díjainak összesen 76 frt 39 árban felszámított és igazolt összege olyképpen fedezetelt, hogy minden egyes forint után nem is egészen egy, hanem éppen egy krajcsárnak 100-ed része biztosított levonásba és fénstetelt ki a beletérített kamptól a kiküldetés tagjainak; nélem lévő nyugták mellett.

Végül tisztáztam feljebb, miképen a tekintetes közigaz. bizottságnak f. évi 308-ik szám alatt kelt határozata alapján nem kétem fogasatba venni azon intézkedést, melynek fogva barmadik előadó úrnoknál Horváth Dániel Arvasztól jegyző, jegyzőül Komjáthy Károly kiadó, útkelent a egymasmind irattári kaszálul pedig Quiriny György lettek alkalmasra, s a fennbbit hivatal végre átadásához képet a kiegészítő jónoknak Peczolay Antal személyében leendő kinevezetése iránt előterjesztésemet a tekintetes alispán úrhoz beletérített.

B.-Gyarmat, 1876. évi márcz 1-én.

Fodor István,
Arvasztól elnök.

LEVÉLEZÉS.

Fülek, márcz 20-án

„Imitanda diligentia“ A Füleki körzeti választás pár évvel ezelőtt nagyobb hír, és szörvénnyel melet keresztelt, mint egykor a francia császár kiküldetése; sőt a választást követőkedő, a magvalamint orvos N. H. oly nyílt személyes vita tárgya lett, mely vita társadalmi életünkbe is homályt vetett.

Ex orvos dr. Bekáry István a választás kollektivel lefolyását; — ignorálta az insulitást — bízván, hogy mindennek csak a természetesen szorgalmával győzheti le.

S imai le is győzte; elismert vele szemben valamennyi ellenében elem; el igen! mert a maga nemében talán csak maga áll, a kinek agyora fardhat leu kétsége, vagy csak képtelenség elten panna s körleiben anyai évek alatt sem merült fel; sőt szakkimájában folytonos tanulmányosán áll, az őta is oly óriási haladást tett, hogy őt centralis orvosunkkal perallimálhatjuk.

Mellőzve az apróbbeserő s közönségesebb betegségek által gyakorlott gyógy módját fel kell említenünk példán: mi sajátságos de racionális könnyűség mellett, éppen hideg víz borogatásokkal gyógyítja a legrosszabbabbnak mutatkozó „orbanecot“ vagy legközelebb helyben két a legkisebbes „fogó általi szelési műtétet“ oly sikerrel fogasatott, hogy ma mind a két anya, és gyermek friss egészségnek örvend.

Köz érdekünk látnak körüli ezeket azért, hogy midőn egy részről ama szorgalom, és ügyesség felismertésével az ő választól legitimáltak; egy által bízunk, hogy ez által szakkimájában a vetőkedő serkentjük.

csak lábai voltak kisértősebbek a szokottak; — ereje is rendkívüli volt. — Erős testben erős lélek lakott.

Tilly nevű ember 9 láb magas volt, ily rendkívüli nagyságot nem látott s világ.

Lambert Dániel 1770. Leicestben született ember 14 éves koráig nemmi rendkívüli nagyságot nem mutatott, később nagysága és ereje éveivel együtt gyorsan megerősödött, 20 éves korában már 5 mázas súlyt fel emelt, majd hirtelen kezdett a 704 fontot nyomni. Meghalt Stamfordban 1809-ben. Combjának kerülete 3 láb 1 hüvelyk, hátsó derék 9 láb és 4 hüvelyk volt.

Teodory Hudson nevű angol 24 éves korában még nem volt 3 láb magas, mi a törpeknél ritkaság, 43 évig élt; ezzel történt, hogy egyszer Buckingham lord nagy ebédet adott, a kis törpét egy bideg pástátomba szánva és szánva tette a midőn a vendégek egyike a pástátom tetőjéről levette, nem kis ijedelmére egy kis ember jött ki abból és az aratlon a tálak között ott állt.

Csodás játékok és a természet csöndjeivel, mit a következő példák mutatnak:

Krisztus születése után 123-ik évben Rómában egy 4 esztendő gyermek született, 131-ben egy négy lábú ugyan ott. 308-ik Antiochia külvárosában egy két szája, 4 szemű, 2 fogú, apakálás gyermek. 914-ben kutyafajta gyermek. 1290-ben a konstantinusi császárné oroszlán fajta gyermek. 1293-ban a Bergi villában bívalyfeju gyermek. 1493-ban egy leány felő részben ember, alsó részben kutyá alakú gyermeket szült. 1496-ban a Tiberisben találtatott egy gyermek, kinek száma faja,

Hírek.

A király ő felsége meglepetése a vízzel ellepett Szegeden jótékony hatást gyakorolt a szultotokra. Ő felségének ezen nemcsa rokonosra megajándékja ama ragaszkodást, mellyel a magyar nemzet koronás fője iránt viselkedik. Hogy 25 éves házasságának jubileumáról — a nemzeti gyász miatt — lemondott, — és is tanjelle annak, hogy királyunk a magyar nemzet bájában ostonik a őszinte részvétet meg nem vonja a csapásokban sem. A szegedi romok között vigasztalta a szegedieket, hogy Szeged nem volt hanem lent; Szegednek ujabb és azabban fel kell virágoznia. A feldolgozó szűk lélek: A szegediek irásti részvét meggyőztette az adakosok nemet forrásait; s csak a magyar nemzeti áldozatkészség jelleméből magyarázható, hogy mindjárt másnap oly óriási összegnek gyűltök össze. B.-Gyarmaton mint jelleltük, két bizottság kildetett ki, mely a könyör adományokat igen szép eredményel gyűjtötte össze. Az egyik bizottság (Kémathy Kálmán és Bernsiller Lipót) adakosai irán 336 frt fr folyt be, a másik bizottság (Karlik János és Elfer Ede) gyűjtő irán pedig 550 frt Esen kívül Harnos Gábor úr irán, ki a szultviselőket közt gyűjtötte, befolyt 150 frt, melyből a város 350 frt szavazván meg, a segély összegét összesen 1365 frt Losoncon városában Plichta Soma orvos úr néhány órá alatt 184 frtot gyűjtött össze. Megjegyzendő, hogy ezen összeghez feltűnőbb létező járultak a b.-gyarmati lakarék pénztár 200, a b.-gyarmat néphaz 200, a lakarék és hitelintézet 100, Domjánk Pál 50 frttal.

Zabavica Fedor, mint a központi lapok írják, veszélyes beteg. Szegeden, hol a vízár által ellepett emberek és vagyoni meletézők társának részt vett, — egy háza gerendái rá szakadtak. Ezen gerendák fel emelése alkalmával oly erőlt fejtett ki, hogy tédeje kettő repedt. —

A b.-gyarmati tűsoltó-egylet tagjainak száma folyvást szaporodik. A legközvetlenebb úton is 8 egyén jelenléte, kik közül 5 fel is aratottak.

A b.-gyarmati társulat hivatali helyiséget változtat, ugyanis f. hó 29-án a „Kis Tabán“ utcában a Salcz-féle házba költöztek.

A b.-gyarmati izraelita hitközség adives ügyelmébe. B.-Gyarmat városának méltán disse az izraelita iskolában, és sok földet kell bármelyik műzemhöz atyáknaknak bejárnia, míg oly colonialis épületek talál, mint az, hol a b.-gyarmati izraelita község áhítattal és emelt lelkelettel dicseki a Jehovát. Soká, nagyon soká kémsültek hozzá és gyűjtögték az alapot az atyák, míg azt orvost bevezették; de mégis összegyűjtötték az összeget, — a felépíték az isten templomát. Ez az atyák érdeme. — Asztalok elhallak, helyükbe egy új nemzedék felsorjadt. — Ezekhez fordulunk most és kérdjük, nem tartják a botrányos dolognak azt, hogy az atyák által művelés és nagy költséggel épített templomot piszok, sár és rondaág veszi körül; s nem tartják a érdemesség azt, hogy ezen templom, mely mint festsébb jelleltük az apákunk szászrekbe került, néhány száz frtos értékű kerítéssel körülvételek? — Gyenge ami szavunk arra, hogy azt a vallási rajongást és az egyházi intézményekhez való

könyvetes ragaszkodást, mely az apák szívét besejtette, leírhasuk; ha ezen rajongásból és könyeletből a hátra is csak kevés átszállt volna, — úgy az apák által épített szent épület most nem állna oly pusztán, oly ridegen és oly botrányos piszok között.

Csápek és b.-gyarmati kir. ügyénység vezetőse alatt álló börtönben felségének meggyilkolása miatt viasgálati fogatba helyezett rabon, a tébolyodásnak oly nagy mértő jelensége voltak észleltetők, hogy a kir. Törvényszék büntövénynek végtárgyalása alkalmával, a nevezett fogolyt Budapestre az állami tébolydaba való szállítását rendelte el.

Halálhírek. Borizs Mária, B.-Gyarmat város érdemes bírójának, Borizs Mihálynak édes anyja f. hó 20-án d. n. 9 órákor 83 éves korában jobblétre szorult. Példás maitrona volt, ki hosszú életet csendes család körben munkánál élte le, a szép evokában is gyönyörködhetett. Béke posztára!

A b.-gyarmati tűsoltó őrséget f. hó 19-én éjjel megrázta a bakler, ugyanis félreverte a harangokat a tűzet jelzett. De hol a tűz? Bakternek továbbé léte az orrával, — mert tús csakogyan volt, de Zahorán, hol 3 ház hamvadt el; többi csak az volt a híbe, hogy a bakler úr a B.-Gyarmat és Zahora közti távolsgot a nagy sötéttségben nem vette észre. — Bachár Gyula úr volt az őrsparancsnok, — ki constálván a tűz idegen voltát, a harangok félrevertet: beállította, s ez által a város nyugalmát visszazarotta.

Rövid hírek. Hanka Leo b.-gyarmati ügyvéd úr aggasztón beteg. Ánlinger László úr 26-ik születés napját barátai f. hó 20-án igen kedélyesen és vígan tartotta meg. Köröm László ügyvédjéről úr szép toszásban fejezte ki a barátait érmelet a jubileum iránt. Markovics Márton salgótarjáni plébános f. hó 8-án foglalta el állomását. A losonci úr. nögyelet bájja, mely igen sikerült, 331 frt 73 krt jövedelmezett. Gáspár és Baródi szántárolata, mely a nyári időnyre B.-Gyarmaton szándékokkal felépült, Losoncon f. hó 20-án kezdte meg előadásait. Vágner-Gallorich Isabella f. hó 12-én halálozott el Losoncon 72 éves korában. A szélyi templom, azó, hogy Parkisho Antal volt plébános elűnt, minden éjjel kivilágítatik. A losonci tűsoltó egylet Pettyko Imre urat „Sörkös“ tiszteletbeli parancsnokká választotta meg. Az okmányi díjaz bizottság“ fogja részre kértbeszteni. Kovacsik József b.-gyarmati tanító assal indokolta szóval a tanítóilletélt kör gyűlések gyűléstárgyát, hogy ott oly „Dongó“ féle mintá előadások tartatnak, melyekből minden jó értező tanítónak meg kell szűkni. A tegnapi piknikre B.-Gyarmaton sokan kerültek, sőt bizonyos rész, a nemzeti gyász miatt visszamaradt. Mindkét nézet jogonlágat ellismorjék, s épen azért a kérésitű indítvány, mit lapunk múlt szombatán tettünk közzé, — a gyakorlatilag olda meg a szám kérdést. A piknikről jövő számban referálunk. Reményik József urat meves napján sok megtiszteltetés érte minden oldalról. Tartva őt isten soká a meggyének és városnak.

Tízeltt Szerkesztő úr! Szóval az egy szerkesztői ámszetben repültek elirásom, aki a N. L.-ban ágyalm-elettem a kéden séget legyőzve választásnak isleletozotegre. Talajdonok nem illenék ezek az urak felolvas, mintak meggyőzőesimre e „Trombita“ legyőzött számban a társadalmi illommi ámszet ámszet, paktócsdörre ámszetelt tett, melynek hangja hozzá miltá, hogy sanga mlyen, arról nem azólok, az albi minden embert — kivéve talán Szerkesztő urat — befogja orrák. Csak azért akarok neki felolvasni hogy ne létszassom nemelyek előtt a röviddellet hazul. — Nem tisztes, de humorizált és ködöny ámszet az „Trombita“, ámszet Szerkesztő ur az azt mondja, hogy az nem tudom, mi e kő lőbesség ámszet, azmszet és humor ámszet. De hársz tudja őt Humor hallóának szólat a „Cyanhall“ és „Hans Jergel“ ponti beírnyálapokt Milyen fogalomszavak! Hias ha egy parknyi aszthetifkai képzettség volna, tudnia kélsz, mit ártanak ma humor ámszet, De Jean Paul ontké ámszet volt, ha márt márt several humornak és nem belmí Bakspere. Ámszet és Targasjef voltak a humorizáltak, hanem „Cyanhall“, „Styr“ és „Trombita“ a humorizáltak! A többire nézve csak annyit, hogy a kédszég nem bolond pártolai egy rosz lapot, abban a részbenben, hogy jó lesz. Először látni akarja, mire ámszet élk. Hogy milye e kédszágnek így azt a lapot? azt el nem képmelhetem. Mely e kédszágnek aligha. Vistakozni nem akarok, mert nagyok és szemben tartom a Ganthi ámszet:

„Lass dich nur zu kleiner Zeit
Zum Wiederersuchen verleiten:
Weine verfallen in Unwissenheit,
Wenn sie mit Unwissenheit streiten.“
A múltkorú mértelen.

Nógrádmagyai Hivatalos Értesítő.

A megye házi pénztárától m. 1878. évben vezetett zárazmáds máj naptól kezdve az alispáni irodában 15 napig lesz közreméltó kitéve, mirtől a közönség azon felhívással értesítetik, hogy azon zárazmáds ellen felbőltözésrelele a közlelbi kögyűlést 5 nappal megelőzőleg adatkot be.

B.-Gyarmat, 1878. évi márcz 15.

Madách Károly, alispán.

P. Zs.

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.

Sámszonháza és Nagy-Bárány községekben kincstári tartozások fedezésére lefoglalt 400 akó jomibősző bor, szarvasmarha, 10 juh, sertés, bura és butorasműk folyó hó 26-án a helyszínen, nem sikerült emelében

